

כשפים

ר' חיים מוולוז'ין (נפש החיים, שער ג, פרק יב)

שידע ושיער בנפשו שזאת האמונה קבועה בלבו לאמיתה שאין עוד מלבדו יתב' שום כח כלל. והדביק עצמו בקדושת מחשבתו לבעל הכחות כולם אדון יחיד המלא כל עלמין ואין כאן שום שליטה ומציאות כח אחר כלל. לכן היה נכון לבו בטוח בזה שלא ישלטו עליו פעולות הכשפים הנמשכים מכחות המרכבה טמאה. ז"ש לא מסתייע מילתך אין עוד מלבדו כתיב:

ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל. כשהאדם קובע בלבו לאמר הלא ה' הוא האלקים האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם וכל העולמות כלל והכל מלא רק אחדותו הפשוט ית"ש. ומבטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם. ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ב"ה. כן יספיק הוא יתב' בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל.

הגהה: וזהו ענין מאמרם ז"ל במשני ר"ה (כ"ט א') עשה. לך שרף וכו' וכי נחש ממית או נחש מחיה. אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים וכו'. ר"ל כשהסתכלו כלפי מעלה להנח' השרף והתבוננו בכחו הרע ועכ"ז בטלוהו מלבם ולא השגיחו על כחו הנורא ושעבדו את לבם באמת רק לאביהם שבשמים לבד היו מתרפאין. והוא אמיתת ענין המתקת כחות הדינים בשרשם. והוא מבואר למבין:

וזה הענין הוא גם כן בכלל כוונת הזוהר בהקדמה דף י"ב סוף ע"א פקודא רביעאה למנדע דה' הוא האלקי'. כד"א וידעת היום וגו' כי ה' הוא האלקים ולא תכללא שמא דאלקים בשמא דהוי"ה וכד ינדע ב"נ דכלא חד ולא ישוי פרודא אפי' ההוא ס"א יסתלק מעל עלמא כו' והבן. וגם יגזור אומר ויקם לו לפעול ענינים ונסים נפלאים היפוך סדור כחות הטבעיים. כיון שמשעבד ומדב' טוהר אמונת לבבו באמת בל תמוט רק לו יתב' לבד ואצלו יתב' הכל שוה כל רגע. לפעול בסידור הטבע שקבע או היפוך סידור הטבע. כמו שמצינו בר' חנינא בן דוסא שהיה גוזר אומר ופועל כפי רצונו כל עת היפוך סידור הטבע כאמרו מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק ר"ל הלא אצלו יתב' שוה זה כמו זה כנ"ל. וכן הספיק הבורא ב"ה בידו. וכנהנה רבות אתו כמובא בש"ס מנפלאות עניניו:

וזהו הענין שדרשו ז"ל (חולין ז' ב') על פסוק כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו אר"ח אפילו כשפים. כי כל עניני פעולות הכשפים נמשך מהכחות הטומאה של המרכבה טמאה. והוא ענין חכמת הכשוף שהיו הסנהדרין צריכין לידע. היינו חכמת שמות הטומאה וידיעת עניני כחות המרכבה טמאה בשמותיהם. שע"י יפעלו בעלי הכשופים פעולות וענינים משונים כשמשביעין כחות הטומאה בבחי' הטוב שבו שישפיע בתוכו חיות לעשות נפלאות היפך סדר כחות הטבעי והמזלות. ועיין ע"ח שער קליפת נגה ריש פ"ד. מחמת שכן קבע הבורא אדון כל ית' עניני כחותיה למעלה מכחות הטבעיים הנמשכים מהכוכבי' והמזלות שע"י יהא בכחם לעשות פעולות גם היפוך טבעי כחות הכוכבים ומזלות שהוקבע בהם בעת הבריאה. כידוע שכל כח ועולם קבע בו הבורא יתברך כח ויכולת להנהיג ולהטות את הכח והעולם שתחתיו לכל אשר יהיה שמה הרוח וכו'. ומ"ש שם שמכחישין פמליא של מעלה ר"ל שרק סדור כחות הפמליא של הכוכבים והמזלות קבע הבורא יתב' כח בכחות הטומאה שיהו יכולין להפכם. אבל לא שיהא בכחם לשנות ח"ו מסדר הפעולות הקדושים של כחות המרכבה קדושה. ואדרבה כשמשביעין אותם בשמות של כחות הקדושה. ממילא כרגע מתבטל כל עניני פעולתם לגמרי. וכמ"ש בתיקון י"ח אלין דידעין בקליפין עבדין אומאה בשמהן ובהויות דקב"ה לאלין קליפין ובטלין גזרה. ועיין ע"ח בפ' הנ"ל. כיון שאין הכח שלהם מעצמם ח"ו. כי אין עוד מלבדו יתב' בעל הכחות כולם. וגם שבאמת הלא הכל מלא רק עצמות אחדותו הפשוט ית' ואין עוד מלבדו שום מציאות כח כלל לא כחות הטומאה ולא שום כח ושום עולם ונברא כלל. ז"ש אין עוד מלבדו אפילו כשפים:

וזהו וזהו שמביא שם הש"ס ע"ז עובדא דההוא אתתא דהוות קא מהדרא למשקל עפרא מתותא כרעי דר' חנינא אמר לה שקולי לא מסתייע מילתך אין עוד מלבדו כתיב. ופריך והאר"י למה נקרא שמן כשפים שמכחישין פמליא של מעלה. שאני ר"ח דנפיש זכותיה. ודאי שלא היה מחזיק עצמו ר' חנינא דנפיש זכותי כ"כ מתורתו ומעשיו הטובים המרובים עד שבעבורם היה סמוך לבו שלא ישלוט בו פעולת הכשפים. אבל הענין כמ"ל כיון שבאמת אין בכחות המרכבה טמאה שום כח מעצמם חלילה. אלא שהוא יתב' קבע כחם למעלה מכחות טבעי הכוכבים ומזלות כדי שעל ידי זה יהא ביכולתם לעשות פעולות אף גם לשנות סדרי טבעי המזלות. ובתלתי יתב' הם אכס ותהו. ולכן גם ר"ח לא שבטח על זכות קדושת תורתו ומעשיו המרובים. רק